

Právní problémy likvidace kosmického smetí

Abstrakt

Aktivity ve vesmíru se neustále vyvíjí a kosmický prostor se zaplňuje do té míry, že k zajištění udržitelného kosmického prostředí je zapotřebí likvidace kosmického smetí. Kosmické smlouvy však likvidaci kosmického smetí neupravují. Tato práce analyzuje právní otázky likvidace kosmického smetí jako jednu z nejnaléhavějších otázek současného kosmického práva. Autor si klade za cíl odpovědět na otázku, zda současné kosmické právo poskytuje dostatečný právní rámec pro likvidaci kosmického smetí, a to analýzou otázek vlastnictví, odpovědnosti, registrace a převodu vlastnictví. Vlastnictví kosmických objektů je podle Kosmické smlouvy nezrušitelné, což platí i pro kosmické smetí, což v některých případech komplikuje jeho likvidaci. Získání povolení vlastníka k likvidaci nebo servisu kosmického objektu není schůdným řešením, pokud je totožnost vlastníka neznámá. Diplomová práce diskutuje opuštění kosmického objektu jako možné řešení tohoto problému. Převod vlastnictví je rovněž komplikovaný, neboť odpovědnost za škodu nelze převést, stejně jako nelze převést jurisdikci a kontrolu, pokud je nabyvatelem stát, který kosmický objekt nevypustil. Problém představuje i samotná odpovědnost, neboť kosmické smlouvy nebyly vypracovány tak, aby vyhovovaly specifickým právním vztahům, které mohou vzniknout během likvidace kosmického smetí. Diskutuje se také o možnosti odlišného režimu odpovědnosti za škodu při likvidaci. Tato diplomová práce tvrdí, že pokud by byla Registrační úmluva řádně dodržována, byla by skvělým nástrojem pro účely likvidace kosmického smetí. Tato práce ukazuje, že současné kosmické právo neposkytuje potřebný právní rámec pro aktivní odstraňování kosmického smetí a servis na oběžné dráze. Obyčejové právo je jednou z možností, jak nahradit chybějící závazná pravidla. Kodifikace pravidel pro řízení kosmického provozu je další možností, jak napomoci likvidaci kosmického smetí a úsilí o udržitelné kosmické prostředí. Tato práce dále navrhuje větší využití mezinárodních standardů vydávaných Mezinárodní organizací pro normalizaci.

Klíčová slova: kosmické smetí, likvidace kosmického smetí, právní problémy